

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae Historiae Decas Prima

Martini, Martino

Monachii, 1658

Tertius Imperator Taikangus. Imperavit annis XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

tutis capacem simul & studiosam. Sub initium regni KHITUS acri bello petebatur ab regulo, cui HUS nomen, beneficiario homine nequam & per summum scelus augere fortunas ac dignitatem, civium injurijs moliente. Sed impios conatus Imperator in tempore compefcuit; collectoque magno exercitu & sex alijs regulis in auxilium evocatis; post variam belli fortunam tandem ad terras Canias pralio fudit, delevitque. Ab eo tempore pacatum habuit imperium, sed non diuturnum. Nam post novennium quàm regnare cœperat, excessit è vitâ. Fratres quinque superflites reliquit, quos totidem munitissimis arcibus præfecerat, honore regulorum ornatos, & ijs opibus instructos, quæ regiam conditionem decerent; hætenus tamen, ut nihil ex imperandi jure sibi arrogarent.

TERTIUS IMPERATOR TAIKANGUS.

Imperavit annis XXIX.

TAIKANGUS otium ab hoste nactus, cum feris bellum gessit, ultra, quàm decebat, venationi deditus; cujus causâ turpius inter feras quàm hostes regnum amisit. Virtutis paternæ aviræque contemptor, moræque diuturnâ regnandi seipso deterior, imperium planè pessumdedisset; nisi à suismet Præfectis eo fuisset exutus. Baccho Venerique addictus, seipsum vino, pellicibus regiam impleverat. Venandi studio insanians, longissimo tempore inter montes & agros degebat, nullâ publici boni curâ. Agricolarum segetes totis venatorum canumque gregibus proterebat, ut leporem vel corvum infectaretur, ingenti rei plebisque rusticæ injuriâ. Hinc populi passim in illum jactatæ criminationes; adeoque tandem reducta res est, ut, dum TAIKANGUS montes oberrat, excutiendis ferarum latibus ac stragi intentus, imperio exueretur. Quippe præcipuus è purpuratis, Ys dictus, precibus populi opem adversus tyrannidem implorantis commotus, accedente magnatum ceterorum auxilio, CHUNGKANGUM fratrem Imperatoris natu minorem ad imperium provexit. TAIKANGO in exilium ejecto. Nec postea, quod in hujusmodi casu ra-

*Cyelo 9. anno
30. ante Christum
188.*

rum, quicquam tumultuatum est. Desolatus igitur ac desertus ab omnibus nec unum quidem habuit, qui sequi causam ipsius aut juvare vellet. In tantum illo ævo regum vitijs populus irascebatur, amabatque virtutem. Exulem regnoque jam spoliatum, matre comitante, quinque fratres adiere, simul consolationem qualemcunque allaturi, simul exprobraturi vecordiam. Horum singuli Sinico sunt eum carmine allocuti; exstantque illa metra in antiquissimo libro, quem XUKING dici suprâ meminimus, quorum sententiam visum est hîc adscribere.

In hunc ergo modum primus exorsus est. *Ab YUO avo nostro hac est imperantis dicta lex, Populum amandum, non spernendum, aut opprimendum. Hunc enim regni radicem esse, cujus robore & constantiâ regni quoque firmitatem niti. Auriga similem esse, qui alijs præest; qui verò sex equos putri fune colligat, an non ei cautè agendum?*

Alterius carmen hoc erat. *Domi ardes libidine, foris venatione, nepotarij uirique. Gaudes obscena musicâ, tecta calo minantia substruis civium sanguine. Hac qui faciat, eum ego putem, tamen si nolit, suâ sponte ac volentem in exitium ruere.*

Tum tertius, *Jam inde, inquit, ab YAVI temporibus ad nos usque omni virtutum genere floruit regia; tu primus à majorum vestigijs digressus es. In quibus eorum gubernatio feliciter consistebat; illa cum tu vertaris omnia, quid mirum, te quoque cecidisse?*

Quartus in hanc sententiam lamentabatur. *Claros! ô claros parentes nostros! qui vel mille regnorum potenti sanctissimis legibus ac præceptis lucem ad bene regnandum aperuerunt. Hac tibi nobisque relicta, heu! quantum doleo sperata tibi uni fuisse! Merito regno excidisti, qui ne posterî succederent, primus intercessisti.*

Quintus denique ita dolorem suum explicuit. *Heu! quo pacto domum redibimus? mærorum animum exedit, ac conficit meum. TAIKANUS, frater noster, est odium publicum populi. Ego quò me vertam? ad cuius opem supplex confugiam? alius descendit in pectus meum tristitia, quàm ut illam queam concoquere. Angor inimicis sensibus; vultus pudore obstupescit, contabescitque cor meum. Sed meo merito hac patior, qui à recti tramite deflexerim, nec virtutem ducem secutus sim. At enim dolendi stendique tempus nimis serum est, quod præterijt.*

QUAR-